

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Budapest, Ferenc krt. 14.

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672, 413-6673**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

www.facebook.com/magyarnaplo

Kiadja az Írott Szó Alapítvány

(1092 Bp., Ferenc krt. 14.)

és a Magyar Napló Kiadó Kft.

(1062 Bp., Bajza utca 18.)

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.

(1097 Bp., Táblás u. 32.)

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország
bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél,

a www.posta.hu WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/storef>),

e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,

telefonon a 06-1-767-8262 számon,

levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.

Külföldre és külföldön előfizethető

a Magyar Posta Zrt.-nél: a www.posta.hu

WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/storef>),

1900 Budapest,

06-1-767-8262,

hirlapelofizetes@posta.hu

Belföldi előfizetési díjak:

Egy évre 7500 Ft, fél évre 3900 Ft.

Nyomda: Pannónia Nyomda Kft.

(1139 Bp., Frangepán u. 16.)

A folyóirat megrendelhető

szerkesztőségünkben is:

- személyesen:

1092 Budapest, Ferenc krt. 14. I/5.

• levélben: **1450 Budapest, Pf.: 77.**

• telefonon: **06-1-413-6672**

• e-mailen: **info@magyarnaplo.hu**

Felkelések a vasfüggöny mögött

„Magyarországért és Európáért fogunk meghalni” – próbálta a világ lelkiismeretét fölébreszteni az a telexen elindított, kétségbeesett üzenet, amely 1956. november 4-ének hajnalán a szovjet csapatok Budapest elleni támadásáról tudósított. Milan Kundera Közép-Európa sorsáról és Európa fogalmának értelmezéséről 1983-ban írott esszéjét ezzel az idézettel nyitja. Vagyis a magyar '56-ra vonatkozó gondolatokkal kezdi. Azokkal is zárja.

Európa középső része a pusztító háborút követően 1945 után nagyhatalmak megállapodásainak értelmében került a kommunista Szovjetunió befolyási övezetébe. A térségnek azok a nemzetei, amelyeknek a nyugati keresztény világ volt az otthonuk, s amelyeket e döntések kilöktek onnan, kultúrájuk, nemzeti létük megkérdőjelezéseként élték meg a következményeket.

A totalitárius szovjet hatalom elleni közép-európai lázadássorozat, amely 1956-ban Lengyelországban kezdődött, majd a Magyarországon kitört, ritka kegyetlen megtorlással büntetett forradalomba torkolt, aztán 1968 prágai tavaszával, Csehszlovákia megszállásával és az 1970-es, '80-as évek lengyel felkeléseivel folytatódott, történelmi jelentőségét tekintve egyedülállónak tartja az író. Valóban: ezek a szinte egész népeket megmozgató felkelések az európai otthon és kultúra visszaszerzéséért, a brutálisan megszakított történelmi pálya folytonosságának visszaállításáért robbantak ki. A tüntetők magasba emelt transzparensen elsősorban nem szociális követeléseket tömörítették jelszavakká, hanem demokráciát, szabad választásokat, a megszálló szovjet csapatok kivonását, a nemzeti jelképek visszaállítását, a bebörtönzött politikai foglyok, egyházi vezetők szabadon bocsátását követelték. Szabadságot. Visszatérést Európába. E közép-európai mozgalmak felmutatták a sokszor egymás ellen kijátszott vagy érdekeiket egymás ellenében érvényesíteni igyekvő nemzetek közötti szolidaritás szép példáit is. Nem véletlen, hogy a renitens országokkal szemben a blokk közös katonai erejével is lesújtó szovjet vezetés számára gyanús volt minden olyan törekvés, amely e népek között az összefogás, a szorosabb kétoldalú kapcsolatok kiépítését célozta.

Az 1975-ben Franciaországba emigrált író Párizsban azonban azt tapasztalta meg, hogy Európa visszafordíthatatlanul megváltozott, a Közép-Európában őrzött Nyugat-kép a múlté. Ezért fogalmazott úgy, hogy „a közép-európai lázadásokban van valami maradi, mondhatni anakronisztikus: kétségbeesetten próbálják visszahozni az elmúlt időt, a kultúra múlt idejét...”.

„Kelet-Európa igazi tragédiája tehát nem Oroszország, hanem Európa” – zárta esszéjét Kundera. Az az Európa, amely a telexüzenetet elindító magyar számára akkora értéket jelentett, hogy azért „kész volt meghalni, és meg is halt. A vasfüggöny mögött nem tudta, hogy változtak az idők, és Európában már nem érték maga Európa. Nem tudta, hogy a mondat, amit telexen röpített a maga síkvidéken fekvő országából a határokon túlra, már elavult, és soha sem lesz érthető.”

Érdeemes a cseh író számos vitát gerjesztő esszéjét újraolvasni ma is.

Rosonczy Ildikó

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (örökös elnök),
Báger Gusztáv, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kó Pál, Salamon Konrád,
Szakály Sándor, Vasy Géza

Újraalapító főszerkesztő: Oláh János

Főszerkesztő: Jánosi Zoltán

E-mail: janosizoltan@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7035

Főszerkesztő-helyettes: Bíró Gergely (próza)

E-mail: proza@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7031

MUNKATÁRSÁK

Berta Zsolt

(Magyar Napló Könyvesbolt,
Budapest, VIII. ker. József krt. 70.,
Józsefvárosi Galéria)

Mobil: (70) 421-9580

E-mail: magyarnaplokb@gmail.com

Berta-Havasaljai Matild (ügyintéző)

E-mail: bertahavasaljaim@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-5784

Bolla Eszter (szerkesztő)

E-mail: bollaeszter@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3962

Bornemissza Ádám (tördelőszerkesztő)

Cech Vilmosné (gazdasági ügyintéző)

Kondor Péter (szerkesztő)

E-mail: kondorpeterjanos@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3417

Mórocz Gábor (Könyvszemle, tanulmány)

E-mail: moroczgabor@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3192

Nemes Attila (Nyitott Műhely, marketing)

E-mail: nemesattila@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 421-7962

Szentmártoni Anikó

(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)

E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7030

Szentmártoni János

(ügyvezető)

E-mail: titkarsag@iroszovetseg.hu

Zsiga Kristóf (ügyvezető, könyvkiadás)

E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7033

Zsille Gábor (vers)

E-mail: vers@magyarnaplo.hu

Borító: Oláh Mátyás László

*

A címlapon: Tarpai Viktória

(Fotó: Vadócz Dávid)

Meg nem rendelt kéziratot nem örzünk meg, és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk.

Rosonczy Ildikó: *Felkelések a vasfüggöny mögött* 1

SZEMHATÁR

Győri László: *A kilincs; Emlékoszlop* 3

Imre Flóra: *Szimbólum; Szerelmünk tere* 4

Aniszi Kálmán: *Amit soha nem fogok elfelejteni* 5

Szegedi Kovács György: *A cet gyomrából* 7

Mielőtt a szél 8

Bíró Gergely: *A kőből hizott hegy* 9

Deme Tamás: *Az az ősz...; Ki vagy te, Bartók Béla?* 13

Luzsicza István: *Ez a mi ügyünk volt*

Beszélgetés Zsótér Andrással 14

Csillag Tamás: *Nekem; Mig más százfélé* 18

Szalay Károly: *A rue Cujas sarkán...* 19

Gyarmathy és Gara 20

Gál Sándor: *Égő csillagok* 22

Jező Ákos: *Fogságban* 23

Murányi Zita: *tériszony; őstörténet* 25

Csabai László: *Szövetkezés* 26

Győry Domonkos: *Számok könyve* 32

Kovács István: *Töredék az árvaságról; augusztusi bódulat*

délihája a verssorok rendjének bármely változatában 34

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Jánosi Zoltán: *Szegek és nyílhegyek. Búcsú Nagy Andrástól* 35

Lapszámunkat 1956-os tárgyú képzőművészeti alkotások reprodukcióival illusztráltuk, a felvételeket Oláh Katalin Kinga készítette.

Örömmel tudatjuk, hogy 2018. június 4-én Teleki Pál Erdeméremben részesült mások mellett **Bata János** költő, publicista, a délvidéki Aracs című lap főszerkesztője, **Prof. Jerzy Snopek** budapesti lengyel nagykövet, hungarológus. 2018. augusztus 20-a alkalmából Magyar Arany Erdemkereszt polgári tagozat kitüntetését kapott mások mellett **Majoros Sándor** író, szerkesztő, **Dr. Mózes Huba** irodalomtörténész, **Pécsi Györgyi** irodalomtörténész, szerkesztő, **Sántha Attila** költő, nyelvész, **Dr. Thimár Attila** irodalomtörténész, a Kortárs folyóirat fő-szerkesztője, **Zsille Gábor** költő, író, műfordító. Gratulálunk a díjazottaknak!